

Şimdi doğruları konuşmanın zamanı. Her an başına gelecekleri düşünen tedirgin “ güvercinleri” ürküten ortamı ve yaratanları, farklı konuşmaları, davrananları homurtularıyla ötekileştirenler kimlerdir sorusunu doğru ve açık yüreklilikle yanıltma zamanı. İnsanlar, hangi dünyada yaşadıklarını dün de bugün de sık sık unutmaktadırlar. Dün dönemin en ünlü yasası olan Carolina (1532) cadılığı suç saydı, cezalandırdı. Çağın en büyük hukukçusu Jean bodin (1530-1596) de aynı anlayışı savunuyordu. Avrupa’da üç yüz yılda dokuz milyon kadın, cadılık suçundan yakıldı. Son cadının ölüm cezası, 1793 ‘te Polonya’nın Poznan kentinde yakılarak yerine getirildi. Daha dün milyonlarca Yahudi dünyanın baş belaları diye sabun yapıldı. İki yüz bin akıl hastası asalak diye yok edildi.

Özellikle ışıklar (Aydınlanma9 Yüzyılından sonra boy veren onca insancı akımlara karşın, bugün de şiddetin sıradanlaştığı bir dünyada yaşıyoruz. Hala recmedilen kadınlar, erkekler, elleri bacakları kesilenler var. Madımak otellerinin yakılan sakinleri, öldürülen papazlar, linç girişimleri, ezilen inançlar ve görüşler var. Nihayet bilinmeyen potansiyel failer var, aramızda.

Bu gözlemlerden ve saptamalardan çıkan sonuç şudur. Türkiye son yıllarda suçbilimciler (kriminologlar) için zengin bir laboratuvar olmuştur. Amerikan türü işlenen suçlar artarken, birbirine karşı kışkırtılan toplum katmanlarına ait olma bağnazlığının saldırganlaştığı bir dönemden geçilmektedir.

İnsanımız şunu iyi bilmelidir... Aramızda kimileri dış gıcırdatıyorlar. Bunlardan bir bölümünün dış gıcırdatanlardan biricik farkı, dış gıcırdatmakla yetinmemeleri, bir sigara içimi ötemize geçip “suç eşiği“ ni aşmış, merhum dostum Tahsin Saraç’ın deyişiyle “ güvercin kasapları “nın arasına karışmış olmalarıdır. Çünkü suçlu doğulmaz, suçlu olunur. Nasıl sokaklarını aydınlatmayan bir devlet, her sokak başına bir bekçi dikmek zorunda ise, suçluluğun nedenlerine eğilmeyen her toplum, yanağı okşananda gülücüklerle herkesi mutlu eden bebeklerin gelecekte katiller olmalarını seyretmek durumundadırlar.

Ferri Toplumbilimi adlı yapıtında suçun birçok etkenin birleşkesi olduğunu söylüyor Elbette doğru. Bu etkenlerin hepsini yok etmek belki olanaksız. Ama onları en aza indirmek başta devletin görevi, sonra da hepimizin ödevi.

Olayımıza uygun ilk tanıyı koyacak, kaynaklara başvuruyorum; Tarde, kişiler, bir giysinin kopyası gibi, ortamın sunduğu davranış kalıplarına öykünürler. Biri insan öldürüyor ya da çalıyor, bir başkasına öykündüğü içindir. Diyor. Eysenek, suç davranışını önlemek için kişinin vicdanı ve toplumsal sorumluluğunun öğrenimle geliştirilebileceğini belirtiyor.

Toplumlar layık oldukları yöneticilere sahip olurlar. Demişti. Bu tespit doğru ve yerindedir.

Toplumlar, diyor müstahak oldukları suçlulara sahiptirler. Toplumsal, çevre, suçluluk kültürünün kaynağı ortamıdır. Suçlu, onu üreten ortamı bulduğu anda ortaya çıkar.

Tiksinti uyandırmayan suçun artacağını vurgulayan Tarde, sözün özünü söylüyor. Suçtan yalnızca suçlu değil, bütün Dünya sorumludur.

Dink’i öldürenler elbette yazılı hukuka göre cezalandırılacaklardır.

Ya ötekiler? Kalın Sağlıcakla!